

คว่ำบาตรรัสเซียสะท้อนเศรษฐกิจโลก

ในขณะที่รัสเซียกำลังจัดการกับวิกฤติเพื่อสนับสนุนเศรษฐกิจของตนจากผลกระทบของการคว่ำบาตรจากตะวันตก ประเทศต่างๆ ทั่วโลกเริ่มรู้สึกถึงผลกระทบของการคว่ำบาตรต่อเศรษฐกิจของตนเอง นักเศรษฐศาสตร์เริ่มกังวลเกี่ยวกับภาวะเศรษฐกิจถดถอยทั่วโลกที่กำลังจะเกิดขึ้นเนื่องจากความวุ่นวายทางการเงินที่ทวีความรุนแรงขึ้น

ผลกระทบของการคว่ำบาตรต่อต้านรัสเซียต่อเศรษฐกิจโลก

ธนาคารโลกกล่าวเมื่อวันจันทร์ว่า การคว่ำบาตรที่ตะวันตกกำหนดต่อรัสเซียจะส่งผลกระทบต่อ GDP ทั่วโลกมากกว่าความขัดแย้งในยูเครนเอง อีกทั้งกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ยังได้เตือนถึงผลกระทบร้ายแรงต่อเศรษฐกิจโลกและตลาดการเงิน โดยกล่าวว่าการคว่ำบาตรต่อต้านรัสเซียจะส่งผลกระทบต่อหลายประเทศ

การค้าโลกกำลังแตกร้าว

เศรษฐกิจเกือบทั้งโลกได้เห็นการลดลงของการค้าระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการหยุดชะงักที่เกิดจากความขัดแย้งในยูเครนและการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจที่ตามมา ตามข้อมูลของสถาบัน Kiel ของเยอรมัน พบว่าการค้าระหว่างประเทศเพิ่งเริ่มฟื้นตัวจากการตกต่ำจากโรคระบาดในปี พ.ศ. 2563 แต่กำลังจะได้รับผลกระทบอีกครั้งเส้นทางการขนส่งสินค้าทางรถไฟจีน-ยุโรปที่ผ่านรัสเซียที่ได้รับความนิยมอย่างมากในปีที่แล้วเนื่องจากความแออัดของท่าเรือสำคัญต่างๆ แต่ตอนนี้กำลังประสบปัญหาการยกเลิกจากลูกค้าในยุโรปเพิ่มขึ้น นักวิเคราะห์กล่าวว่ามาตรการคว่ำบาตรรัสเซียกำลังเริ่มสร้างความเสียหายให้กับการค้าโลก โดยชี้ให้เห็นถึงผลกระทบร้ายแรงสำหรับผู้นำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ

ปัญหาห่วงโซ่อุปทานทวีความรุนแรงขึ้น

เรือบรรทุกน้ำมันและเรือบรรทุกสินค้าแบบเทกองหลายร้อยลำถูกเปลี่ยนเส้นทางจากท่าเรือรัสเซียและยูเครนในทะเลดำ โดยมีเรือติดค้างอยู่ที่ท่าเรือและกลางทะเลและไม่สามารถขนถ่ายสินค้าได้อันเป็นผลมาจากการคว่ำบาตรระบบห่วงโซ่อุปทานทั่วโลกที่ทำงานได้ดีมานานหลายทศวรรษต้องหยุดชะงักจากการระบาดใหญ่ของโควิด-19 ส่งผลให้เกิดการขาดแคลน การหยุดชะงัก และอัตราเงินเฟ้อ โดยผู้เชี่ยวชาญกล่าวว่า วิกฤตยูเครนและมาตรการคว่ำบาตรทั้งหลายอาจเกิดภาวะแผ่นดินไหวอย่างไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนอันจะส่งผลกระทบต่อการค้าเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการทั่วโลก ซึ่งจะไม่กลับไปเหมือนเดิมอีกต่อไป

ปัญหาการขาดแคลนอาหารที่สำคัญ

ความขัดแย้งและการคว่ำบาตรจากตะวันตกอาจเป็นอันตรายต่อการดำรงชีวิตของผู้คนหลายล้านคน ราคาอาหารที่ปรับตัวสูงขึ้นตั้งแต่ช่วงครึ่งหลังของปี พ.ศ. 2563 เป็นต้นมา ได้แตะระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2565 อันเนื่องมาจากอุปสงค์ที่สูง ค่าวัตถุดิบ ค่าขนส่ง และการหยุดชะงักของท่าเรือ ส่วนองค์การ

อาหารและการเกษตรแห่งสหประชาชาติระบุเมื่อสัปดาห์ที่แล้วว่าสถานการณ์ปัจจุบันอาจทำให้เกิดการขาดแคลนอาหารทั่วโลก เนื่องจากรัสเซียและยูเครนมีบทบาทสำคัญในการผลิตและอุปทานอาหารของโลก

ข้อมูลจากหน่วยงานของสหประชาชาติแสดงให้เห็นว่าราคาข้าวสาลีและข้าวบาร์เลย์ทั่วโลกเพิ่มขึ้นร้อยละ 31 ในช่วงปี พ.ศ. 2564 ราคาน้ำมันคาโนลาและน้ำมันดอกทานตะวันพุ่งขึ้นมากกว่าร้อยละ 60 จากความต้องการที่สูงและราคาก๊าซธรรมชาติที่ผันผวนได้ผลักดันต้นทุนปุ๋ยให้สูงขึ้น ประธานาธิบดีวลาดิมีร์ ปูติน แห่งรัสเซีย เตือนว่าการคว่ำบาตรของตะวันตกต่อมอสโกอาจทำให้ราคาอาหารโลกพุ่งสูงขึ้นไปอีก เนื่องจากรัสเซียเป็นหนึ่งในผู้ผลิตปุ๋ยรายใหญ่ของโลก ซึ่งมีความสำคัญต่อการเกษตรของโลก

ของแพงจากการคว่ำบาตร

ขณะที่สหรัฐฯ และยุโรปเพิ่มมาตรการคว่ำบาตรต่อรัสเซีย ผู้บริโภคชาวตะวันตกจะต้องเผชิญกับต้นทุนที่สูงขึ้นสำหรับผลิตภัณฑ์ในชีวิตประจำวัน นักวิเคราะห์กล่าวว่าแรงกดดันด้านราคาเกิดขึ้นเมื่ออัตราเงินเฟ้อของสหรัฐอเมริกาอยู่ที่ระดับสูงสุดในรอบเกือบ 40 ปีแล้ว ขณะที่รัสเซียเป็นผู้ส่งออกสินค้าโภคภัณฑ์ชั้นนำ ได้แก่ ธัญพืช น้ำมันดิบ ก๊าซธรรมชาติ ถ่านหิน โลหะ แร่ธาตุ แร่หายาก ไม้ และพลาสติก ทั้งหมดนี้เป็นวัตถุดิบให้ทั่วโลกใช้ในผลิตภัณฑ์หลากหลายประเภทและโดยอุตสาหกรรมมากมายตั้งแต่ผู้ผลิตเหล็กไปจนถึงรถยนต์และอิเล็กทรอนิกส์ ซึ่งการคว่ำบาตรของชาติตะวันตกทำให้ราคาสินค้าโภคภัณฑ์พุ่งแตะระดับสูงสุดเป็นประวัติการณ์ ต้นทุนด้านพลังงานที่พุ่งสูงขึ้นได้ส่งผลกระทบต่อผู้บริโภคและครัวเรือนทั่วโลก นักวิเคราะห์เตือนว่าในไม่ช้าราคาอาจเพิ่มขึ้นถึงระดับที่ไม่สามารถจ่ายได้ไหว แม้ว่าจะมีการปล่อยทุนสำรองออกมาใช้จากหลายประเทศ

การลงโทษย้อนกลับ

ประธานาธิบดีวลาดิมีร์ ปูติน แห่งรัสเซีย เตือนว่าการคว่ำบาตรต่อรัสเซียจะสั้นสะเทือนไปยังประเทศตะวันตกและทั่วโลก ซึ่งจะเกิดขึ้นในหลายรูปแบบ รวมทั้งราคาอาหารและพลังงานที่สูงขึ้น ในขณะเดียวกันรัสเซียจะมุ่งแก้ปัญหาและจะมีความเข้มแข็งขึ้น นอกจากนี้รัสเซียยังได้เริ่มออกมาตราการตอบโต้การคว่ำบาตรกับตะวันตก โดยการสั่งห้ามการส่งออกอุปกรณ์โทรคมนาคม การแพทย์ รถยนต์ การเกษตร ไฟฟ้า และเทคโนโลยี รวมถึงสินค้าอื่นๆ จนถึงสิ้นปี พ.ศ. 2565 รวมแล้วกว่า 200 รายการ ซึ่งครอบคลุมไปถึงรถยนต์รถไฟ ตู้คอนเทนเนอร์ กังหัน และสินค้าอื่นๆ หากรัสเซียตัดสินใจที่จะตัดการจ่ายน้ำมันและก๊าซไปยังยุโรป ราคาพลังงานก็จะพุ่งสูงขึ้นอย่างรวดเร็วและเศรษฐกิจของภูมิภาคก็จะเข้าสู่ภาวะถดถอย

เศรษฐกิจโลกถดถอย

การสำรวจครั้งใหม่โดย Bank of America (BofA) แสดงให้เห็นว่านักลงทุนได้เริ่มกักตุนเงินสดเนื่องจากความกลัวว่าเศรษฐกิจจะถดถอย โดย Michael Hartnett หัวหน้านักยุทธศาสตร์การลงทุนของ BofA คาดการณ์การเติบโตทั่วโลกของผู้จัดการกองทุนอยู่ที่ระดับต่ำสุดในรอบ 14 ปี โดยผู้ตอบแบบสำรวจส่วนใหญ่คาดว่าปัญหาเงินเฟ้อจะอยู่ยาว

วิกฤตรัสเซีย-ยูเครนถูกมองว่าเป็นความเสี่ยงอันดับหนึ่งสำหรับตลาด ตามมาด้วยภาวะเศรษฐกิจถดถอยทั่วโลก นักเศรษฐศาสตร์กล่าวว่าแรงกดดันด้านเงินเฟ้อได้ก่อตัวขึ้นตั้งแต่ยังไม่เกิดภาวะวิกฤต ยิ่งราคาน้ำมันและก๊าซที่พุ่งสูงขึ้นได้ส่งสัญญาณเตือนถึงภาวะถดถอยทั่วโลก และตอนนี้เศรษฐกิจสหรัฐฯ ก็ได้เริ่มกะพริบสัญญาณเตือนภาวะถดถอยนั้นแล้ว

Nancy Tengler ตำแหน่ง CEO และ CIO ของ Laffer Tengler Investments กล่าวว่าภาวะถดถอยของเศรษฐกิจกำลังก่อตัวซึ่งมีหลายสาเหตุที่ต้องกังวล ได้แก่ อัตราเงินเฟ้อที่พุ่งสูงขึ้น ต้นทุนด้านพลังงานที่สูงขึ้น เกิดการถดถอยทางเศรษฐกิจอย่างแน่นอนในเขตยูโร ขณะที่อัตราผลตอบแทนการลงทุนแทบมองไม่เห็น

ที่มา: How will sanctions against Russia impact the global economy?, Russia Today

ประเทศไทยก็คงไม่สามารถหลีกเลี่ยงผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจจากสถานการณ์ความขัดแย้งรัสเซีย-ยูเครน รวมทั้งมาตรการคว่ำบาตรทางเศรษฐกิจของประเทศตะวันตกที่จะมีผลกับไทยทั้งทางตรงและทางอ้อม ได้แก่ ราคาพลังงาน ค่าขนส่ง การขาดแคลนวัตถุดิบในระบบห่วงโซ่อุปทาน และสินค้าราคาแพงขึ้น เป็นต้น ตลอดจนอุปสรรคปัญหาในการส่งออกสินค้าไปยังรัสเซีย ไม่ว่าจะเป็นความสามารถในการชำระค่าสินค้าในรูปสกุลเงินหลัก ปัญหาการขนส่งที่สายการบินเรือหรือสายการบินไม่สามารถดำเนินธุรกิจได้ตามปกติ และการถูกบังคับจากประเทศตะวันตกที่กำหนดไม่ให้ประเทศทั่วไปทำการค้ากับรัสเซีย

ในช่วงนี้ ผู้ส่งออกไทยควรชะลอการทำการค้ากับรัสเซียไปก่อนเพื่อป้องกันความเสี่ยง รอดูจนปัจจัยทางการค้าและสิ่งแวดล้อมจนกว่าจะมีความชัดเจนและสร้างความมั่นใจได้มากกว่านี้

